VIII kadencja

KANCELARIA SEJMU
Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

- **Komisji Polityki Społecznej i Rodziny (nr 121)**
- **Komisji Spraw Zagranicznych (nr 107)**

z dnia 8 maja 2018 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji Polityki Społecznej i Rodziny (nr 121)

Komisji Spraw Zagranicznych (nr 107)

8 maja 2018 r.

Komisje: Polityki Społecznej i Rodziny oraz Spraw Zagranicznych, obradujące pod przewodnictwem posła **Roberta Tyszkiewicza (PO)**, zastępcy przewodniczącego Komisji Spraw Zagranicznych, odbyły:

– pierwsze czytanie rządowego projektu ustawy o ratyfikacji Umowy między Rzecząpospolitą Polską a Republiką Turcji o zabezpieczeniu społecznym sporządzonej w Warszawie dnia 17 października 2017 r. (druk nr 2284).

W posiedzeniu udział wzięli: **Marcin Zieleniecki** podsekretarz stanu w Ministerstwie Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej wraz ze współpracownikami, **Piotr Wawrzyk** podsekretarz stanu w Ministerstwie Spraw Zagranicznych wraz ze współpracownikami, **Wiesław Łyszczek** Główny Inspektor Pracy.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Piotr Babiński**, **Artur Kucharski**, **Brygida Śliwka** – z sekretariatów Komisji w Biurze Komisji Sejmowych; **Przemysław Sadłoń** – legislator z Biura Legislacyjnego.

Przewodniczący poseł Robert Tyszkiewicz (PO):

Bardzo proszę o zajmowanie miejsc. Otwieram wspólne posiedzenie Komisji Polityki Społecznej i Rodziny oraz Spraw Zagranicznych.

Witam panie posłanki i panów posłów. Witam pana ministra Marcina Zielenieckiego – podsekretarza stanu w Ministerstwie Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej. Witam, panie ministrze. Witam pana ministra Piotra Wawrzyka – podsekretarza stanu w Ministerstwie Spraw Zagranicznych. Kłaniam się, panie ministrze.

Stwierdzam kworum.

Otrzymaliście państwo porządek obrad, który zawiera jeden punkt – pierwsze czytanie rządowego projektu ustawy o ratyfikacji umowy między Rzecząpospolitą Polską a Republiką Turcji o zabezpieczeniu społecznym sporządzonej w Warszawie dnia 17 października 2017 r. (druk nr 2284).

Projekt z druku nr 2284 został skierowany do naszych komisji do pierwszego czytania przez Marszałka Sejmu w dniu 27 lutego bieżącego roku. Przypominam, że pierwsze czytanie obejmuje uzasadnienie, pytania posłów i odpowiedzi wnioskodawców oraz debatę w sprawie ogólnych zasad projektu. Wszyscy państwo otrzymali opinię Biura Analiz Sejmowych przygotowaną przez pana Konrada Kuszela.

Bardzo proszę przedstawiciela rządu. Pozostawiam wybór panom ministrom. Pan minister Zieleniecki, tak? Bardzo proszę o uzasadnienie projektu.

Podsekretarz stanu w Ministerstwie Rodziny, Pracy i polityki Społecznej Marcin Zieleniecki:

Szanowni państwo przewodniczący, Wysokie Komisje, polsko-turecka umowa o zabezpieczeniu społecznym została podpisana w Warszawie 17 października 2017 r. i jest wyrazem realizacji przyjętych w Ministerstwie Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej założeń dotyczących dwustronnych umów o zabezpieczeniu społecznym zawieranych z tak zwanymi państwami trzecimi, czyli państwami, które nie są państwami członkowskimi Unii Europejskiej ani nie należą do Europejskiego Obszaru Gospodarczego.

Przewodniczący poseł Robert Tyszkiewicz (PO):

Przepraszam, panie ministrze. Bardzo proszę państwa posłów o przyciszenie rozmów tak, aby pan minister mógł przedstawić uzasadnienie. Bardzo proszę, panie ministrze.

Podsekretarz stanu w MPRiPS Marcin Zieleniecki:

Założeniem jest stopniowe, na ile to możliwe, zawieranie dwustronnych umów o zabezpieczeniu społecznym z państwami, z którymi ich zawarcie jest istotne dla ochrony interesów ubezpieczeniowych potencjalnie dużej wyraźnie sygnalizującej potrzebę zawarcia takich umów grupy osób, w szczególności Polonii zamieszkałej w państwach trzecich, lub – i to jest jak gdyby drugi cel – z którymi jest to wskazane ze względu na łączące Polskę interesy gospodarcze. Realizacja tego priorytetu jest zależna od woli drugiej umawiającej się strony i z tego powodu nie zawsze jest możliwa do osiągnięcia w relacjach z danym państwem. Turcja od połowy lat 80. ubiegłego wieku wykazywała wolę związania się umową o zabezpieczeniu społecznym z Polską, występując z propozycją podjęcia działań na rzecz jej zawarcia formalnie pięciokrotnie w latach 1985-2009. Strona polska, mając na uwadze rosnącą liczbę obywateli Turcji podejmujących zatrudnienie w Polsce i zamieszkałych w Polsce, po drugie, fakt, że pewna grupa osób narodowości polskiej zamieszkuje również w Turcji, rozwój relacji gospodarczych pomiędzy Polską a Turcją, a także politykę Unii Europejskiej w zakresie zewnętrznego wymiaru koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego, także uznała, że stworzenie poprzez dwustronną umowę podstaw prawnych, które zapewnią gwarancję ochrony ubezpieczeniowej osobom zmieniającym miejsce zamieszkania lub zatrudnienia pomiędzy Polską a Turcją jest w pełni uzasadnione.

Jeżeli chodzi o zakres przedmiotowy umowy, obejmuje ona, po pierwsze, świadczenia z tytułu choroby i macierzyństwa, po drugie, emerytury i renty z tytułu niezdolności do pracy oraz renty rodzinne, po trzecie, świadczenia z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych, po czwarte, zasiłki dla bezrobotnych, po piąte, świadczenia rodzinne z wyjątkiem jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia dziecka i, po szóste, zasiłki pogrzebowe. Tak ustalony zakres przedmiotowy umowy daje gwarancje ochrony ubezpieczeniowej osobom objętym zakresem podmiotowym tej umowy, czyli osobom, które podlegają lub podlegały ustawodawstwu jednej lub każdej z umawiających się stron oraz członkom osób tych rodzin. Są to gwarancje zarówno w zakresie nabywania prawa do świadczeń jak też gwarancje transferu uzyskanych świadczeń do miejsca zamieszkania świadczeniobiorcy. Dzięki uregulowaniom w zakresie właściwego ustawodawstwa umowa może również sprzyjać zatrudnianiu obywateli Turcji w Polsce oraz obywateli Polski w Turcji.

Szczególnie korzystne mogą okazać się zarówno dla samych pracowników jak również zatrudniających ich przedsiębiorców – pracodawców, przepisy dotyczące delegowania pracowników. Przepisy te eliminują obecną sytuację, czyli konieczność ponoszenia podwójnych obciążeń ubezpieczeniowych związanych z zatrudnianiem pracowników delegowanych z jednego państwa do drugiego. Zmiana w tym zakresie zmniejszy obciążenia ubezpieczeniowe pracodawców, a także zapewni pracownikom pewność prawną w zakresie ich podlegania ubezpieczeniom społecznym.

Uwzględniając powyższe, związanie Rzeczypospolitej Polskiej umową o zabezpieczeniu społecznym z Turcją należy uznać za celowe i uzasadnione. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Robert Tyszkiewicz (PO):

Dziękuję panu ministrowi. Czy pan minister Wawrzyk chciałby coś dodać?

Podsekretarz stanu w Ministerstwie Spraw Zagranicznych Piotr Wawrzyk:

Państwo przewodniczący, szanowne Komisje, tylko dwa zdania. Konieczność przyjęcia drogi ustawowej wynika z tego, że kwestie, o których mówił minister – kwestie merytoryczne, regulowane są w Polsce ustawami, a ponadto umowa zawiera również elementy, które nie są objęte zakresami polskich przepisów, jak na przykład możliwość transferu środków czy sumowania okresów składkowych. Stąd konieczność zastosowania procedury art. 89 ust. 1 pkt 5. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Robert Tyszkiewicz (PO):

Dziękuję panu ministrowi. Czy są pytania do rządu ze strony państwa posłów? Pani przewodnicząca Kochan, bardzo proszę.

Poseł Magdalena Kochan (PO):

Bardzo dziękuję. Nie negując tego, że dobra współpraca i dobre umowy, które zawieramy dwustronnie z różnymi państwami, w tym także nienależącymi do Unii Europejskiej, są potrzebne, mam jednak pewne wątpliwości i prosiłabym o ich rozwianie, panie ministrze, albo raczej panowie ministrowie, ponieważ trudno dzisiaj, mówiąc o Turcji, nie mieć wrażenia, że nie jest to kraj, który kocha demokrację. Pan minister, mówił o tym kilkakrotnie, że powodem takich umów dwustronnych międzynarodowych są łączące państwa szczególne stosunki lub też liczba osób Polonii lub mniejszości tureckiej zamieszkującej nasz kraj dawałaby asumpt do pisania i spisywania takich umów na szczeblu międzynarodowym. W związku z tym moje pytanie brzmi tak: ile mamy Polonii i czy ta liczba polskich obywateli zamieszkujących o pracujących w Turcji rośnie? Czy państwo, podejmując tego rodzaju międzynarodowe zobowiązanie, sprawdzaliście tę liczbę? Pan minister mówił także o rosnącej liczbie obywateli Turcji zamieszkujących nasz kraj i tu pracujących. Gdyby pan zechciał te dwie kwestie przybliżyć mi i powiedzieć, która z przesłanek, o których mówił pan na początku – te szczególne więzi, czy też liczba mieszkańców obu krajów zamieszkujących u siebie nawzajem, jest istotniejsza dla podejmowania tego rodzaju zobowiązań dwustronnych?

Przewodniczący poseł Robert Tyszkiewicz (PO):

Dziękuję. Pani poseł Ewa Tomaszewska, bardzo proszę.

Poseł Ewa Tomaszewska (PiS):

Bardzo dziękuję. Ja chciałabym zapytać, jak wyglądają i czy były obserwowane – sądzę, że tak – relacje ewentualnych kosztów po obu stronach? Czy one się równoważą czy też można oczekiwać, że któraś ze stron będzie ponosiła wyższe koszty tego rozwiązania? Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Robert Tyszkiewicz (PO):

Bardzo dziękuję. Więcej zgłoszeń nie słyszę. Czy pan minister Zieleniecki czy pan minister Wawrzyk? Pan minister Zieleniecki, bardzo proszę.

Podsekretarz stanu w MPRiPS Marcin Zieleniecki:

Szanowni państwo przewodniczący, Wysokie Komisje, jeżeli chodzi o skalę osób, których może dotyczyć ta umowa o zabezpieczeniu społecznym, jesteśmy w stanie dość precyzyjnie określić, jakiej liczby osób, obywateli Turcji może dotyczyć ta umowa w oparciu o wydane przez polskie instytucje właściwe w sprawach rynku pracy, zezwolenia na pracę dla obywateli Turcji. W uzasadnieniu projektu ustawy te dane statystyczne są zawarte. Liczba wydanych zezwoleń na pracę dla obywateli Turcji w latach 2009-2016 wynosiła 1422 osoby. Może powiem inaczej. To była liczba w granicach od 550 osób do 1460 osób rocznie w zależności od roku. W pierwszej połowie 2017 r. – podkreślam, że to dotyczy połowy roku – wydano 618 zezwoleń na pracę dla obywateli Turcji, co stanowi około 0,5% ogółu wydanych zezwoleń na pracę dla cudzoziemców w Polsce. Z danych ZUS dotyczących liczby ubezpieczonych wynika, że liczba obywateli tureckich zgłoszonych do ubezpieczenia na dzień 30 września 2017 r. wyniosła 2787 osób. To jest 0,66% ogółu zgłoszonych do ubezpieczenia obywateli innych państw niż Rzeczpospolita Polska. Tutaj musimy pamiętać, że – można powiedzieć – skutki mają dwojaki charakter dla osób, które skorzystają z dobrodziejstwa takiej umowy o zabezpieczeniu społecznym. Z jednej strony te skutki polegają na tym, że te osoby opłacają składki w naszym systemie ubezpieczenia społecznego, ale póki nie zawrzemy takiej umowy, te osoby nie są w stanie skorzystać z dobrodziejstw wynikających z ochrony ubezpieczeniowej, której koszty ponoszą. Można więc powiedzieć, że w przyszłości te zwiększone przychody z tytułu składek opłacanych przez obywateli tureckich w polskim systemie ubezpieczenia społecznego przełożą się na wzrost wydatków na świadczenia.

Nie dysponujemy informacjami dotyczącymi liczby obywateli polskich pracujących w Turcji, których mogą te skutki zawarcia tej umowy o zabezpieczeniu społecznym doty-

czyć. Chcę powiedzieć też o skutkach, które określiłbym jako mające charakter taki progresywny. To znaczy, zawsze jest tak, że zawarcie umowy o zabezpieczeniu społecznym prowadzi do rozwoju stosunków gospodarczych i te relacje dotyczące przede wszystkim liczby osób będących obywatelami jednego państwa – strony takiej umowy, podejmujących pracę w drugim państwie – stronie takiej umowy, w wyniku zawarcia umowy o zabezpieczeniu społecznym i ta liczba zwiększają się. Stąd tego typu korzyści wynikające z faktu zawarcia dwustronnej umowy z zabezpieczeniu społecznym też musimy dostrzegać. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Robert Tyszkiewicz (PO):

Dziękuję bardzo. Czy pan minister...? Nie ma takiej potrzeby. Czy są jeszcze inne głosy w debacie? Nie ma.

Zamykam debatę i stwierdzam zakończenie pierwszego czytania projektu z druku nr 2284.

Stwierdzam, że nie zgłoszono wniosku o przeprowadzenie wysłuchania publicznego.

Wnioskuję zatem o niezwłoczne przystąpienie do rozpatrzenia projektu na posiedzeniu komisji. Sprzeciwu nie ma.

Przystępujemy zatem do rozpatrzenia projektu ustawy z druku nr 2284 w komisjach. Otwieram dyskusję. Czy przedstawiciele rządu chcieliby zabrać głos? Nie ma takiej potrzeby. Czy ktoś z członków komisji chciałby zabrać głos? Czy Biuro Legislacyjne zgłasza jakieś uwagi?

Legislator Przemysław Sadłoń:

Nie, nie zgłaszamy uwag.

Przewodniczący poseł Robert Tyszkiewicz (PO):

Dziękuję bardzo. Czy są uwagi do tytułu ustawy? Nie ma uwag.

Czy są uwagi do art. 1? Nie ma uwag.

Czy są uwagi do art. 2? Również nie ma uwag.

Przystępujemy zatem do głosowania. Kto jest za przyjęciem wniosku o przyjęcie projektu ustawy z druku nr 2284, proszę o podniesienie ręki. Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał?

Stwierdzam, że Komisje przyjęły sprawozdanie jednogłośnie.

Przystępujemy do wyboru posła sprawozdawcy. Proponuję, aby posłem sprawozdawcą został pan poseł Józef Leśniak. Czy pan poseł wyraża zgodę?

Poseł Józef Leśniak (PiS):

Tak, wyrażam zgodę.

Przewodniczący poseł Robert Tyszkiewicz (PO):

Dziękuję bardzo panu posłowi. Czy ktoś jest przeciwny powierzeniu panu posłowi Leśniakowi funkcji sprawozdawcy? Nie ma sprzeciwu.

Stwierdzam, że Komisje wybrały sprawozdawcę bez głosu sprzeciwu.

Na tym porządek wspólnego posiedzenia komisji został wyczerpany. Zamykam posiedzenie.